
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Állami Számvevőszék 2013. első félévi ellenőrzési terve

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

A-032-009/2012

Az Állami Számvevőszék 2013. első félévi ellenőrzési terve

Jóváhagyom:

Domokos László
Domokos László

elnök

Budapest, 2012. december

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) ellenőrzési tevékenységét az intézmény elnöke által jóváhagyott ellenőrzési terv alapján végzi. Az intézmény féléves tervezési ciklusonként hozza nyilvánosságra ellenőrzési tervét.

Ellenőrzés-tervezési rendszerünk intézményi stratégiai céljainknak megfelelően a fejlesztés, átalakulás fázisában van. A fejlesztés egyik eredményeként az ellenőrzési tervbe kerülő témák meghatározására fokozott hangsúlyt helyezünk. Tervünk összeállításakor, az ellenőrzések ütemezésekor figyelembe vettük jelentéseink országgyűlési és társadalmi hasznosításának igényét, lehetőségeit. A kellően megalapozott és gondos tervezéssel az ellenőrzések időszerűsége mellett biztosíthatjuk ellenőrzési erőforrásaink hatékony felhasználását, továbbá széles körű ellenőrzési kötelezettségeink és jogosultságaink ütemezett teljesítését.

A 2013. első félévi ellenőrzési tervünk összeállításakor meghatározó determinációt jelentettek a korábban megkezdett feladatokból eredő áthúzódó ellenőrzéseink, valamint a törvényi kötelezettség szerint éves, kétéves gyakorisággal teljesítendő ellenőrzési feladataink. E feladatok teljesítése ellenőrzési erőforrásaink meghatározó részét köti le.

Első félévi ellenőrzési tervünkben hangsúlyt kapnak a típus programok alapján számos ellenőrzött szervezetet érintő sorozat ellenőrzések, amelyeket kiemelt szerepükkel összhangban – korábbi hasonló ellenőrzéseinkhez képest – a tervidőszakban továbbfejlesztünk. Sorozat ellenőrzéseinket egyrészt önkormányzati ellenőrzések körében, másrészt a központi alrendszer szervezeteinek ellenőrzésével valósítjuk meg. A tervezett sorozat ellenőrzések kivitelezése a rendelkezésre álló erőforrások korlátozottsága miatt eljárási és jelentés-szerkezeti átalakítást is igényel.

Az ÁSZ törvény legutóbbi módosításában megjelenő feladatkörünkben a jövőben elemzéseket és tanulmányokat is készítünk a sorozat ellenőrzéseink során felhalmozott tapasztalataink összegzésével.

Az áthúzódó, az éves (kétéves) gyakoriságú törvényi, valamint a sorozat ellenőrzéseket jelentő feladataink teljesítésén túl rendelkezésre álló erőforrásaink két fő rendező elv szerint kerülnek felhasználásra. Mivel a kockázatok értékelését folyamatos – a tervezést, az ellenőrzési témaválasztást támogató – feladatként végezzük, így fokozott kockázatú területeket, kockázatelemzéssel kiválasztott ellenőrzési feladatokat határozzuk meg. Emellett olyan egyéb területek ellenőrzését célozzuk, ahol számvevőszéki ellenőrzés még sohasem, vagy kifejezetten ritkán történt.

A kormányváltást követően megkezdődött az államháztartás rendszerének átalakítása, a párhuzamos feladatellátások megszüntetése, a közfeladatok ellátásának centralizálása. A folyamatos átalakítás céljaként megfogalmazott előnyök teljesítését indokolt értékelni, amely az ÁSZ munkájának fókuszát az átalakulás problémakörére is ráirányította. Az átalakulások miatt nagy a kockázata annak, hogy a működés és a gazdálkodás szabályossági követelményei nem érvényesülnek, ami hátrányosan befolyásolhatja a közfeladatot ellátó szervezetek tevékenységét, ezáltal a feladatellátás minőségét, valamint a feladatellátó szervezetek társadalmi megítélését.

Az uniós források felhasználásában a korábbi ellenőrzéseink során tapasztalt elmaradások és hiányosságok miatt értékeljük az elosztásban és a felhasználás ellenőrzésében résztvevő szervezetek tevékenységét, gazdálkodását, valamint belső kontrolljainak működését.

Középtávú stratégiánkkal összhangban súlyponti feladatként szerepel tervünkben Magyarország 2014. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat véleményezése, valamint 2012. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése. Zárszámadási ellenőrzésünket a korábban megkezdett és jónak bizonyult gyakorlat folytatásaként – ugyanabban az időszakban más ellenőrzéseinkkel összehangolt módon – kiterjesztjük a közfeladat ellátó központi intézmények körére is. Ezzel a takarékoság irányában elmozdulva ésszerűsítjük erőforrás-felhasználásunkat, növelve az ellenőrzési hatékonyságot, egyben csökkentve az ellenőrzött szervezetek ellenőrzési közreműködésből adódó terhelését.

Az utóbbi években a közfeladatok ellátásának egyre jelentősebb hányada került gazdálkodó szervezetekhez, ezért a társadalmi kontroll biztosítása érdekében indokolt azok ellenőrzésére kiemelt figyelmet fordítani. Ezen célnak alárendelten mind az állami, mind az önkormányzati többségi tulajdonú társaságoknál ellenőrizzük a közfeladatok ellátásának feltételeit, a társaságok vagyoneérték-megőrző és gyarapító tevékenységének alakulását, továbbá az átalakulásoknak a közfeladat-ellátásra gyakorolt hatását.

Folytatjuk az önkormányzatok vagyoni, pénzügyi helyzetét, belső kontrollrendszerét értékelő ellenőrzéseinket. Ezen túl néhány, a társadalmi érdeklődés középpontjában álló téma ellenőrzését is megkezdjük 2013. első félévében.

A hatékonyabb és célszerűbb ellenőrzési feladatellátás érdekében a 2012. évi második félévi ellenőrzési tervben szereplő és 2013. évre áthúzódó ellenőrzésekből „A Strukturális Alapok szabályainak egyszerűsítése (EU Strukturális Alapok Munkacsoport által koordinált közös ellenőrzés)”, valamint „A kórházi ellátás működtetésére fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése” témáknál az ellenőrzés típusát teljesítmény-ellenőrzésről szabályszerűségi ellenőrzésre módosítottuk. A szabályszerűségi ellenőrzéseknél ugyanakkor feltárjuk azokat a teljesítménymutatókat, indikátorokat, amelyek megalapozhatják későbbi, a témákra épülő teljesítmény-ellenőrzések elvégzését. A központi alrendszerbe tartozó intézmények szerteágazó tevékenységére, a kockázati tényezőt jelentő átalakulásokra és specializált szervezeti rendszerre tekintettel az áthúzódó ellenőrzések között szereplő „A központi alrendszer egyes intézményeinek ellenőrzése pénzügyi gazdálkodási helyzetük és vagyongazdálkodásuk tekintetében” című ellenőrzés célját és indokoltságát az előző félévi tervhez képest módosítottuk, az ellenőrzés hatóköre a központi költségvetési szerveken túl kiterjed a központi alrendszer részét képező egyéb szervezetekre is. Ehhez hasonlóan „A közfoglalkoztatás és a hozzá kapcsolódó képzési programok támogatási rendszere hatékonyságának és eredményességének ellenőrzése” téma hatókörét is bővítettük az önkormányzatok mellett a közfoglalkoztatásban szerepet vállaló egyéb gazdálkodó szervezetek ellenőrzésével is.

Törekszünk arra, hogy a közpénzfelhasználások minél szélesebb körét fogjuk át ellenőrzéseinkkel, továbbá, hogy az ellenőrzött szervezetek tevékenységét azonos szempontok szerint értékeljük.

TÉMAJEGYZÉK

(tartalomjegyzék témasorszám alapján)

I. 2013-RA ÁTHÚZÓDÓ ELLENŐRZÉSEK

- 01 Az önkormányzatok belső kontrollrendszerének kialakítása, valamint egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működése ellenőrzése
- 02 Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzése
- 03 Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségi ellenőrzése
- 04 A Magyar Nemzeti Bank működésének és a központi költségvetéssel történő elszámolások szabályszerűségének ellenőrzése
- 05 A regionális és kistérségi fejlesztési tanácsok forráselosztási tevékenységének ellenőrzése
- 06 A Strukturális Alapok szabályainak egyszerűsítése (EU Strukturális Alapok Munkacsoport által koordinált közös ellenőrzés)
- 07 A helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése
- 08 Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyoneérték-megőrző és gyarapító tevékenységének ellenőrzése egyes kiemelt közszolgáltató társaságoknál vagy hasonló tevékenységet végző társaságcsoportoknál
- 09 A központi alrendszer egyes intézményeinek ellenőrzése pénzügyi gazdálkodási helyzetük és vagyongazdálkodásuk tekintetében
- 10 A gazdasági kamarák közfeladatai ellátására fordított költségvetési támogatások felhasználásának és a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezeteknél a szakképzési hozzájárulás teljesítésénél elszámolható költségek ellenőrzése a 2009-2011. években
- 11 A közfoglalkoztatás és a hozzá kapcsolódó képzési programok támogatási rendszere hatékonyságának, eredményességének ellenőrzése
- 12 A települési önkormányzatok társulásának és feladatellátásának ellenőrzése
- 13 Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat-ellátásának ellenőrzése
- 14 A kórházi ellátás működtetésére fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése
- 15 A kerékpárút hálózat fejlesztésére fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése (párhuzamos ellenőrzés a Szlovák Számvevőszékkel)
- 16 Utóellenőrzések

II. TÖRVÉNY SZERINT ÉVES (KÉTÉVES) GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ELLENŐRZÉSEK

- 17 Magyarország 2012. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése
- 18 Vélemény Magyarország 2014. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról
- 19 Az állami vagyoni feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek – 2013. évben induló – ellenőrzése
- 20 A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2012. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata (áthúzódó ellenőrzés)
- 21 Az Antall József Alapítvány 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (áthúzódó ellenőrzés)
- 22 A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (áthúzódó ellenőrzés)
- 23 A Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítvány 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (áthúzódó ellenőrzés)
- 24 A Kereszténydemokrata Néppárt 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (áthúzódó ellenőrzés)
- 25 A Barankovics István Alapítvány 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (áthúzódó ellenőrzés)
- 26 Jólét és Szabadság Demokrata Közösség 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (áthúzódó ellenőrzés)
- 27 A 2011. évi időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése a képviselőkhöz jutott jelölő szervezeteknél (áthúzódó ellenőrzés)

III. 2013. ELSŐ FÉLÉVÉBEN INDÍTANI TERVEZETT ÚJ ELLENŐRZÉSEK

- 28 A Bíróságok gazdálkodásának ellenőrzése
- 29 Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság működésének és gazdálkodásának ellenőrzése
- 30 A Gazdasági Versenyhivatal működésének és gazdálkodásának ellenőrzése
- 31 A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat ellenőrzése
- 32 A Magyar Államkincstár működésének és gazdálkodásának ellenőrzése
- 33 A Vidékfejlesztési Minisztérium egyes agrárkutató intézetei és egyes génmegőrzési intézményei gazdálkodásának ellenőrzése
- 34 A Wekerle Sándor Alapkezelő gazdálkodásának ellenőrzése
- 35 A korábbi és a megújult közbeszerzési rendszer működésének ellenőrzése
- 36 Az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. gazdálkodásának ellenőrzése
- 37 A közszolgálati média- és hírszolgáltatás új szervezeti, finanszírozási és kontrollrendszere kialakításának és működésének ellenőrzése
- 38 Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének – 2013. évben induló – ellenőrzése
- 39 Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodási helyzete értékelésének, és gazdálkodása szabályosságának – 2013. évben induló – ellenőrzése
- 40 Az önkormányzatok vagyongazdálkodása szabályszerűségének – 2013. évben induló – ellenőrzése
- 41 A helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának – 2013. évben induló – ellenőrzése

I.

2013-RA ÁTHÚZÓDÓ ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az önkormányzatok belső kontrollrendszerének kialakítása, valamint egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működése ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött helyi önkormányzatok a jogszabályoknak megfelelően alakították-e ki belső kontrollrendszerüket, megfelelően működtették-e a gazdálkodás folyamatában kulcsszerepet betöltő szakmai teljesítésigazolás és az utalvány ellenjegyzés kontrolltevékenységeit, és biztosították-e a belső ellenőrzés szabályos és eredményes működését. Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy az ÁSZ által a 2007-2010. évek között végzett átfogó ellenőrzések javaslatainak végrehajtására – amennyiben az adott önkormányzatnál 2007-2010 között volt ilyen ÁSZ ellenőrzés – az ellenőrzött önkormányzatok megtették-e a megfelelő intézkedéseket.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A belső kontrollrendszer egy összetett folyamat, amelyet egy szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, és amelyet a kockázatok meghatározására és ésszerű bizonyosság biztosítására alakítanak ki azért, hogy a szervezet a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, etikusan, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsa végre; teljesítse elszámolási kötelezettségét; megfeleljen a vonatkozó törvényeknek és szabályozásoknak; megvédje a szervezet forrásait a veszteségektől, a nem rendeltetésszerű használatától és károktól. A belső kontrollrendszer lényegében a szervezetirányítás elválaszthatatlan eszközeként magában foglalja mindazon szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, amelyeket arra terveztek, hogy segítséget nyújtsanak a szervezet céljai eléréséhez, megelőzzék, vagy feltárják és kijavítsák a célok elérését akadályozó hibák bekövetkezését. A belső kontrollrendszer kiépítése nélkül nem valószínűsíthető meg a közpénzek, a közvagyon szabályos, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználása.

Az ÁSZ stratégiájában rögzítette, hogy ellenőrzéseivel előmozdítja a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét és hozzájárul a „jó kormányzáshoz”. 2008 és 2010 között megváltozott az állam törvényességi felügyelete, amely különösen felhívja a figyelmet a múltbeli helyzet szabályosságának az értékelésére, valamint a jelenlegi viszonyok szükséges javításának tisztázására, szükség esetén javaslatok megfogalmazására, bármely önkormányzat irányítási rendszere esetében. További szempontja lehet az ellenőrzöttek kiválasztásának, hogy a korábbi számvetőségi ellenőrzési gyakorlat szerint az önkormányzatokról szóló ÁSZ jelentések túlnyomó többsége – mintegy 2900 település körében – nem került nyilvánosságra.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: a 2011. évben megkezdett folyamat továbbvitele keretében az önkormányzatok pénzügyi helyzetének értékelése, a pénzügyi egyensúly alakulására hatással lévő folyamatok, az arra ható kockázatok feltárása. Ezen belül annak értékelése, hogy a vizsgált időszakban a kötelező- és önként vállalt feladatok ellátását biztosító szervezeti formák változása milyen hatást gyakorolt az önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulására, az önkormányzat pénzügyi – ezen belül működési és felhalmozási – egyensúlya milyen irányban változott, és a változást milyen okok idézték elő. Milyen intézkedéseket tettek a pénzügyi egyensúly biztosítása, illetve javítása érdekében, az intézkedések hatására javult-e az önkormányzat pénzügyi helyzete. A költségvetési kiadások finanszírozása érdekében vállalt pénzügyi intézkedésekkel szembeni kötelezettségek hogyan alakultak, a kötelezettségek fennállása miként befolyásolja az önkormányzat jövőbeli pénzügyi egyensúlyi helyzetét, valamint az önkormányzat beazonosította, felmérte, értékelte-e a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló pénzügyi kockázatokat, a finanszírozási célú pénzügyi műveletekkel kapcsolatban írt-e elő kockázatértékelési kötelezettséget. Az önkormányzat által kialakított belső kontrollok biztosítják-e a pénzügyi gazdálkodás folyamatainak szabályosságát és eredményességét, és hasznosultak-e az ÁSZ korábbi ellenőrzései során a pénzügyi, gazdálkodási helyzet javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A 2011. évben elvégzett, hasonló célú ellenőrzések rámutattak arra, hogy az önkormányzatok gazdálkodásában kimutatható kockázatok az egész államháztartás szempontjából magas szintűnek minősülnek.

A 2011. évben az ÁSZ elvégezte az önkormányzati középszint (megyék, megyei jogú városok, főváros) ilyen szempontú vizsgálatát, s megkezdte a városi önkormányzatok véletlenszerű mintavételre alapuló ellenőrzését. A lefolytatott ellenőrzések tapasztalatai alapján indokolt a főként elemző, értékelő, de a pénzügyi helyzet kockázatát is minősítő ellenőrzések folytatása. Az ellenőrzések összegző értékelése hozzájárul a „jó kormányzáshoz” azzal, hogy rámutat az önkormányzatok gazdálkodásának kockázatos területeire, felhívja a figyelmet az önkormányzati gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok lehetséges ellentmondásaira, egyben javaslatot tesz azok módosítására. Az adott önkormányzat vonatkozásában pedig a megállapításokkal összefüggő javaslatok hasznosítása esetén javul az önkormányzati gazdálkodás szabályozottsága, gazdaságossága, hatékonysága és eredményessége. Az ellenőrzést korlátozó körülményeként kell figyelembe venni az önkormányzati feladatok megváltozásával járó hatásokat. Emiatt csökkenhet az ellenőrzés hatékonysága, hatásossága, különösen a jövőre vonatkozó javaslatok kialakítása tekintetében.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségi ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a vagyongazdálkodási tevékenység, annak szervezeti keretei szabályozottak-e, az önkormányzati vagyongazdálkodás törvényességét, szabályszerűségét biztosították-e a tervezés és a végrehajtás során, a vagyon értékének és összetételének változása jogszerű döntésekkel alátámasztott-e, valamint hasznosultak-e (amennyiben történtek) az önkormányzatok vagyongazdálkodása szabályszerűségére vonatkozó belső és külső ellenőrzések megállapításai.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: az elmúlt tíz évben az ÁSZ ellenőrzései az önkormányzatok vagyongazdálkodásának néhány elemét érintették. Az önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése a belső kontrollrendszer működését helyezte a középpontba és az egyes évek ellenőrzési programjaiban csak meghatározott mértékig ellenőrizte a vagyongazdálkodási tevékenységet. Az önkormányzatok által ellátott feladatok sokrétűsége, valamint az önkormányzati vagyon aránya indokolja, hogy a vagyongazdálkodás területén az ÁSZ a korábbiaknál sokkal intenzívebb ellenőrzéseket folytasson. Jelen ellenőrzés eltér a korábbiaktól abban, hogy kifejezetten a vagyongazdálkodási tevékenységre összpontosít. Az ellenőrzések feltárhatják a vagyongazdálkodás területén a meglévő szabálytalanságokat, joghézagokat, a pazarló gazdálkodást, de a jó gyakorlatot is. Előbbiek kijavítását eredményezi a számvevőszéki megállapításokhoz kötődő javaslatok hasznosítása, utóbbi bemutatásával pedig az ÁSZ hozzájárul a kedvező kihatású és követendő gyakorlat elterjesztéséhez. Az ellenőrzések további várható eredménye az önkormányzatok vagyongazdálkodási céljai elérésének, illetve az önkormányzati vagyon megőrzésének és gyarapításának megállapítása és értékelése.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Magyar Nemzeti Bank működésének és a központi költségvetéssel történő elszámolások szabályszerűségének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Magyar Nemzeti Bank gazdálkodása és alapvető feladatkörébe nem tartozó tevékenysége megfelelt-e a törvényi előírásoknak, a belső szabályzatoknak és az intézményi célkitűzéseknek; az irányítási, döntéshozatali és az ellenőrzési rendszer működése szabályszerű volt-e; megítélni továbbá a Bank 100%-os tulajdonában lévő gazdasági társaságai feletti tulajdonosi joggyakorlásának szabályszerűségét; az MNB részére juttatott költségvetési kifizetések elszámolásának szabályszerűségét; értékelni továbbá az ÁSZ 2011 novemberében közzétett javaslatainak hasznosulását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az MNB-nek kiemelt szerepe van a pénzügyi stabilitás biztosításában és a pénzügyi rendszer prudenciális felügyeletében. Az MNB jegybanki feladatai ellátását szabályszerű és hatékony működése is befolyásolja. 2011. június 30-ig a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 45. §-ában, 2011. július 1-jétől az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (10) bekezdésében foglaltok alapján az MNB működésének ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat az ÁSZ végzi, ezzel segíti az Országgyűlés ellenőrző és döntéshozó munkáját.

Az ellenőrzés magában foglalja a Bank 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaságaival összefüggő tulajdonosi döntések meghozatalának szabályszerűségi szempontú vizsgálatát. Magában foglalja továbbá a Bank központi költségvetéssel történő elszámolásai és a központi költségvetésből MNB számára fizetett térítések államháztartásban történő elszámolásai szabályszerűségének ellenőrzését, nem terjed ki ugyanakkor az MNB mérlegének és éves beszámolójának valódiságára, mivel azt külső könyvvizsgáló auditálja.

Az ellenőrzések típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A regionális és kistérségi fejlesztési tanácsok forráselosztási tevékenységének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a kialakított szabályozási és szervezeti keretek, a döntéshozatali rend hozzájárult-e a fejlesztéspolitikai célkitűzések megvalósításához, a rendelkezésre álló források célszerű felhasználásához; szabályszerű volt-e a fejlesztési tanácsok forráselosztási tevékenysége; hasznosultak-e a törvényességi felügyeletet ellátó szerv és a külső ellenőrzések megállapításai és javaslatai.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Magyarország alapvető érdeke a kiegyensúlyozott területi fejlődés, a területfejlesztési programok érvényesítése, a célok megvalósítása. Az Országgyűlés fontosnak tartotta a hazai területfejlesztési politika meghatározását, a fejlesztési koncepciók kialakítását határozatokban rögzítette. A 2012. évtől a területfejlesztésről és területrendezésről szóló törvény módosításával alapvetően megváltozott a területfejlesztés szervezeti háttere.

A regionális fejlesztési tanácsok alapvető feladata az adott régió gazdaságának és infrastruktúrájának fejlesztése, ehhez kapcsolódóan a régió területfejlesztési koncepciójának és programjának elkészítése és végrehajtásának koordinálása volt. Az ellenőrzés időszaka 2007-2011 éveket érinti. A kezdeti időpontot az indokolja, hogy célszerű az ellenőrzési időtartam kezdetét a 2007-2013 közötti uniós programozási időszakokkal összhangba hozni, továbbá a decentralizált kezelésű előirányzatok feletti döntés jogköre a megyei területfejlesztési tanácsoktól 2007-től került át regionális szintre. A záró időpont alapját az a tény adja, hogy a regionális és kistérségi fejlesztési tanácsokat a területfejlesztéssel és területrendezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCVIII. törvény a jogutódok egyidejű kijelölésével 2012. január 1-jétől megszüntette.

Az ellenőrzés várható hozadéka, hogy közvetlenül segítheti az Országgyűlés törvényalkotó munkáját azzal, hogy rámutat a jó gyakorlatra, feltárja a finanszírozási rendszer működésének erősségeit és gyengeségeit; hozzájárul a Kormány területfejlesztési koncepciójának kialakításához; javaslatokat fogalmaz meg a jogalkotó részére a támogatási rendszer átláthatóbb működése érdekében.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Strukturális Alapok szabályainak egyszerűsítése (EU Strukturális Alapok Munkacsoport által koordinált közös ellenőrzés)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az EU Bizottság által 2008-2011 években meghozott, a strukturális alapokat érintő kötelező és lehetséges egyszerűsítő intézkedéseket Magyarország bevezette-e, mik az eddigi tapasztalatok. Amennyiben az intézkedések magyarországi bevezetése nem volt teljes körű, akkor fel kell tárnunk, hogy mik voltak a bevezetés elmaradásának okai. Magyarország alkalmazott-e az EU Strukturális Alapok munkacsoport által koordinált közös ellenőrzés programjában meghatározottakon túl további egyszerűsítő intézkedéseket (kitérve a 2011. utáni alkalmazásokra is), mik az eddigi tapasztalatok. Az ellenőrzés célja továbbá, hogy az eddigi tapasztalatok kiértékelésével hozzájáruljunk az EU 2014-2020-as tervezési periódusára vonatkozó szabályozás kialakításához.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés elősegíti a hazai támogatási rendszer jobb megítélését nemzetközi szinten, továbbá hozzájárul a vállalkozások adminisztratív – köztük a fejlesztési célú pályázatokhoz kapcsolódó – terhek csökkentésére vonatkozó kormányzati program kezdeti értékeléséhez.

A közös ellenőrzésben való részvétel lehetőséget teremt az ellenőrzésben részt vevő tagországok „jó gyakorlatainak” megismerésére és azok hasznosítására. Az ellenőrzés további hozadéka, hogy a kitűzött célok teljesülése által az EU Strukturális Alapok Munkacsoport 2013-ban olyan jelentést készíthet az EU Bizottság részére, amelyben a főbb eredményekre és nehézségekre is rámutató tényfeltárás mellett javaslatokat tehet a további szükséges intézkedések megtételére az EU 2014-2020-as programozási időszakra kialakítandó szabályozásban.

Az ellenőrzés megállapításai elősegíthetik a kedvezményezettek „pályázati kedvének” élénkítését és hozzájárulhatnak a támogatások abszorpciójának növeléséhez, illetve gyorsításához.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodása megfelelt-e a jogszabályoknak és a gazdálkodási feladatok ellátása során a jogszabályi előírásoknak megfelelő volt-e a költségvetési, zárszámadási, pénzügyi-számviteli, belső ellenőrzési feladatok ellátása, illetve a támogatásokon belül a feladatalapú támogatás felhasználása, továbbá, hogy mindezek ellátását elősegítette-e a helyi kisebbségi/nemzetiségi és a székhely helyi önkormányzatok együttműködése. Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzése keretében a helyi kisebbségi/nemzetiségi és a székhely helyi önkormányzat együttműködésének, a tervezés, a beszámolás és a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásának, a feladatalapú támogatás felhasználása szabályszerűségének vizsgálatára fókuszál. Az ellenőrzés nem terjed ki a működési, a normatív, az alapítványi, illetve a helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatokat érintő egyéb támogatásokra.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodására és támogatási rendszerére vonatkozó jogszabályok a 2010-2011. években jelentős változásokon mentek át. A nemzetiségek helyzete, támogatása mind hazai, mind európai uniós szinten kiemelt figyelmet kap napjainkban. A települési kisebbségi önkormányzatok gazdálkodását, költségvetési támogatásának felhasználását az ÁSZ utoljára a 2006. évben vizsgálta. A területi kisebbségi önkormányzatokat az ÁSZ még nem ellenőrizte.

Az ellenőrzés során nagy hangsúlyt helyezünk a feladatalapú támogatások felhasználása szabályszerűségének ellenőrzésére. A kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok által igénybe vehető állami támogatások körén belül a feladatalapú támogatás az egyetlen forrásszabályozási eszköz a jogalkotó kezében, amellyel közvetlenül, csak a helyi kisebbségi önkormányzatok kisebbségi/nemzetiségi feladatellátásra fordított kiadásait tudja befolyásolni. A helyszíni ellenőrzést – költséghatékonysági okból – azoknál a települési nemzetiségi önkormányzatoknál végezzük, amelyek székhely önkormányzata egyéb témában vizsgálatra kijelölt. A területi nemzetiségi önkormányzatok esetében mintavétel alapján kiválasztott önkormányzatok önálló ellenőrzésére kerül sor.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyoneérték-megőrző és gyarapító tevékenységének ellenőrzése egyes kiemelt közszolgáltató társaságoknál vagy hasonló tevékenységet végző társaságcsoportoknál

Az ellenőrzés célja: annak megválaszolása, hogy az ellenőrzésre kiválasztott gazdálkodó szervezet vezetése és a tulajdonosi jogok gyakorlója által hozott vagyongazdálkodási döntéseknél szabályszerűen, az elvárható gondossággal jártak-e el, és olyan feltételeket alakítottak-e ki, hogy a gazdálkodó szervezet tulajdonában, illetve kezelésében lévő vagyon értékét megőrizték és gyarapítsák. Ennek keretében értékeljük, hogy a gazdálkodó szervezet saját vagyont és a vagyonnekezelésébe adott állami vagyont az előírások szerint tartotta-e nyilván; a gazdálkodó szervezet a kezelésében lévő állami vagyonna vonatkozóan a tulajdonosi jogok gyakorlójával való kapcsolattartás során az előírások szerint járt-e el; a vagyonneváltozást eredményező döntések az elvárható gondossággal, az előírások (jogszabályok, szerződések, belső szabályozás) szerint születtek-e meg, hozzájárultak-e a vagyon értékének megőrzéséhez, gyarapításához; a gazdálkodó szervezet megfelelő kontroll- és monitoring rendszert működtetett-e a szabályszerű vagyongazdálkodás érdekében; a gazdálkodó szervezet gondoskodott-e a vagyon értékének megőrzéséről, gyarapításáról az ellenőrzött időszakban.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 5. § (4) bekezdése előírja az ÁSZ számára az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyoneérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységének ellenőrzését. Az ellenőrzési témajavaslat illeszthető az ÁSZ stratégiai célkitűzéseibe. A téma aktualitását erősíti, hogy az elmúlt években elenyésző számban voltak olyan ÁSZ ellenőrzések, amelyek az állami tulajdonú gazdasági társaságok vagyoneérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységét átfogóan, szisztematikusan értékelték volna. Az állami tulajdonú cégek gazdálkodása jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyont megtestesítő – vagyon nagysága, gazdálkodásuk viszonylagos szabadsága és az ebből adódó kockázatok, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. Az előtanulmány keretében végzett kockázatelemzés alapján kockázatos a közpénzfelhasználás az ellenőrzésre javasolt területen.

Az ellenőrzés rámutathat az állami tulajdonú társaságokban lévő vagyonnal való gazdálkodás számos aspektusának hiányosságára, felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges feltételek biztosítására, hozzájárulhat az államháztartáson kívüli, de (közvetlenül vagy közvetve) állami vagyont használó gazdálkodó szervezetek tevékenységének átláthatóságához. Végső soron a nemzeti vagyon értékének megőrzésében, a közpénzekkel való megtakarításokban, a közszolgáltatásokat jobban szolgáló infrastruktúrában lehet eredménye az ellenőrzésnek.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A központi alrendszer egyes intézményeinek ellenőrzése pénzügyi gazdálkodási helyzetük és vagyongazdálkodásuk tekintetében

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az ellenőrzésre kiválasztott, a központi alrendszerbe tartozó intézmény a rá bízott közpénzekkel és állami vagyonnal felelősen, a szabályok betartásával gazdálkodott-e; közfadatainak ellátása során a vonatkozó jogszabályi előírásokat betartotta-e; az ÁSZ korábbi ellenőrzései során tett javaslatok végrehajtása érdekében a szükséges intézkedéseket megtette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése kimondja, hogy „az Állami Számvevőszék általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését”, ugyanezen törvény 5. § (3) bekezdése rögzíti, hogy az ÁSZ ellenőrzi az államháztartásból származó források felhasználását a központi költségvetésből gazdálkodó szervezeteknél, intézményeknél. Az ÁSZ stratégiája is kiemeli, hogy az ÁSZ „az államháztartás komplex folyamatainak átláthatósága érdekében rendszerszemléletű/holisztikus megközelítésű, egymásra épülő, a szinergia-hatást kihasználó, összefoglaló értékelésekre lehetőséget adó ellenőrzéseket végez.” A stratégiai cél teljesítése érdekében végzett ellenőrzések tapasztalatai alapját képezhetik a központi alrendszerbe tartozó intézmények működését értékelő összegzésnek.

A közpénzek felhasználásában meghatározó súlyt képviselnek a központi alrendszer intézményei és nem elhanyagolható szerepük az állami vagyonnal való gazdálkodásban sem. Indokolt ezért, hogy az ÁSZ ezen intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodását, az esetleges átalakulások szabályszerűségét rendszeresen ellenőrizze több évre kiterjedően. Az intézmény tevékenységében fellelhető kockázati tényezők megítélése alapján az ellenőrzés kiterjedhet a közfeladat ellátás, továbbá a speciális működési feltételek értékelésére is. Az ellenőrzésre az intézményeket kockázatelemzéssel, illetve véletlenszerűen választjuk ki. Az ellenőrzési program a típusprogram szempontjainak bővítésével a következő években számos központi alrendszerbe tartozó intézmény ellenőrzését teszi lehetővé, amely a költségvetési szervek széles körének bevonását jelenti a számvevőszéki ellenőrzésbe.

Az ellenőrzés eredményeként nemcsak az ellenőrzött intézmények gazdálkodása javulhat, hanem átfogó képet kaphatunk a központi alrendszerbe tartozó költségvetési szervek gazdálkodásának hiányosságairól, de a jó gyakorlatokról is. Ennek révén az ÁSZ elősegítheti a költségvetési szervek pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályozásának javítását, és hozzájárulhat a jó kormányzáshoz.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A gazdasági kamarák közfeladatai ellátására fordított költségvetési támogatások felhasználásának és a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezeteknél a szakképzési hozzájárulás teljesítésénél elszámolható költségek ellenőrzése a 2009-2011. években

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a gazdasági kamarák részére közfeladat ellátására biztosított forrást a feladat ellátásában érintett tárcák költségvetési fejezetében teljes körűen megtervezték-e és annak felhasználását ellenőrizték-e; az országos gazdasági kamarák kialakították-e a gazdasági kamarákról szóló törvény előírásaival összhangban a szakképzéshez kapcsolódó feladatok ellátásával és a békéltető testületek működtetésével összefüggő közfeladat ellátásának egységes követelményeit, működési feltételeit; a gazdasági kamarák szabályszerűen és rendeltetésszerűen használták-e fel a szakképzéshez kapcsolódó és a békéltető testületek működtetésével összefüggő közfeladat ellátásra kapott költségvetési támogatásokat; a kapott támogatásokat szabályszerűen nyilvántartották-e, azokkal szabályszerűen elszámoltak-e; a gyakorlati képzést bonyolító gazdálkodó szervezetek a szakképzési hozzájárulás nyilvántartási, bevallási és elszámolási kötelezettségüknek a jogszabályi előírásoknak megfelelően tettek-e eleget.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény hatályba lépése óta az ÁSZ nem ellenőrizte a gazdasági kamarák közfeladat ellátására kapott költségvetési támogatások felhasználását. A szakképzési hozzájárulás felhasználása célszerűségének ellenőrzéséről készült 1201. számú ÁSZ jelentés hiányosságokat állapított meg a gazdasági kamarák szakképzéssel összefüggő feladataira nyújtott támogatásokkal kapcsolatban.

A gazdasági kamarák országos feladatait a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Magyar Agrárkamara látja el. A kereskedelmi és iparkamarákhoz tartozó vállalkozások 24 területi kereskedelmi és iparkamarát, az agrárkamarához tartozó vállalkozások 20 területi agrárkamarát hoztak létre. A gazdasági kamarák közfeladataik ellátásához a 2009-2011. évek közötti időszakban az államháztartás alrendszeréből – a megkötött támogatási szerződések szerint – 11 801,1 M Ft költségvetési támogatásban részesültek. A teljes összegből 10 030,8 M Ft a szakképzéssel összefüggő feladatok ellátásához, 1 050,0 M Ft a békéltető testületek működtetéséhez kapcsolódott.

Az ellenőrzés választ ad arra, hogy a gazdasági kamarák a szakképzési feladatok ellátására és a békéltető testületek működtetésére kapott költségvetési támogatásokat szabályszerűen, a jogszabályi előírásoknak megfelelően használták-e fel. Továbbá a gyakorlati képzést bonyolító szervezetek a jogszabályi előírásoknak megfelelően tettek-e eleget nyilvántartási, bevallási és elszámolási kötelezettségüknek.

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

A közfoglalkoztatás és a hozzá kapcsolódó képzési programok támogatási rendszere hatékonyságának, eredményességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy 2009-2012. közötti közfoglalkoztatási rendszer – ideértve a hozzá kapcsolódó képzési/ támogatási rendszert is – és annak változásai, a munkaügyi szervezetek, az önkormányzatok és más gazdálkodó szervezetek közötti együttműködés hatékonyan, eredményesen segítette-e az alacsony iskolai végzettségű/képzettségű munkára képes, tartós munkanélküli személyek korábbinál fokozottabb mértékű részvételét valamely közfoglalkoztatási és képzési formában, továbbá a nyílt munkaerőpiacra való visszakerülést és munkaerőpiaci pozíciójuk javítását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzésnek aktualitást ad, hogy a gazdasági válság következtében az állam egyre nagyobb szerepet vállal az alacsony képzettségű, tartós munkanélküliek közfoglalkoztatása terén. „Az állam maga is tenni kíván azért, hogy segély helyett minél több ember számára már rövidtávon is munkát tudjon felkínálni közfoglalkoztatás formájában”¹. Az állam a közfoglalkoztatással úgy avatkozik be a munkaerőpiac keresleti-kínálati egyensúlytalanságába, hogy nemcsak irányít-szervez-fejleszt, hanem egyre több forrást fordít rá. A közfoglalkoztatás támogatása a 2009-2012. évek között növekvő tendenciát mutat. (2009-ben 62,3 Mrd Ft, 2010-ben 92,0 Mrd Ft, 2011-ben 100,0 Mrd Ft, 2012-ben 132,2 Mrd Ft.)

Az ellenőrzés várható eredménye az ellenőrzött szervezetek szintjén a közfoglalkoztatásnak, ezen belül a vizsgált időszakban működtetett közfoglalkoztatási formáknak a hátrányos helyzetű személyek és térségek felzárkóztatása szempontjából történő értékelése. Az ellenőrzés felhívja továbbá a figyelmet a szociális biztonsághoz való jog garantálása mellett a közfoglalkoztatásban az emberi erőforrások felhasználásának hatékonyságára, a munkanélküliek munka világába történő visszavezetése érdekében tett intézkedések eredményességére, illetve eredménytelenségére. A feltárt hiányosságok alapján javasolt intézkedések, jogszabályi változtatások megerősítik a lehetőségét annak, hogy a közfoglalkoztatás fejlesztésére, további működtetésére felelősebb, megalapozottabb döntések születhessenek a döntéshozó szervezeteknél.

---

¹ Széll Kálmán Terv Magyar Munka Terv 2011. május 19. (41. oldal)

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A települési önkormányzatok társulásának és feladatellátásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a települési önkormányzatok által megkötött társulási megállapodások, a társulások működése szabályos volt-e, a társulások a szabályszerű feladatellátást biztosították-e, a korábbi ÁSZ-ellenőrzések megállapításai, javaslatai hasznosultak-e. Ennek keretében ellenőrizni kell, hogy a társulási megállapodás megkötése, a belső szabályzatok megalkotása szabályos volt-e, azok előírásai az átlátható, összehangolt és szabályos működést, feladatellátást biztosították-e, a tulajdonviszonyok rendezettek voltak-e, a társulások vagyonának nyilvántartása, a kapott támogatások felhasználása és nyilvántartása szabályszerű volt-e; a társulások működésének és feladatellátásának átláthatóbbá tétele érdekében tett ÁSZ ellenőrzési javaslatok megfelelően hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A téma jelentősége és aktualitása abban áll, hogy az önkormányzati rendszer reformja megkezdődött, amely érinti az egyes önkormányzati szintekhez telepített kötelező és nem kötelező feladatok újraszabályozását, a társulások szerepének átgondolását.

Az ellenőrzés eredményének közzététele az érintettek körében nagy érdeklődésre tarthat számot, mivel a társulásoknak a 2013. évben kötelezően felül kell vizsgálniuk társulási megállapodásaikat. Az ellenőrzés eredményei a jogalkotót az elfogadott új jogszabályok pontosításában segíthetik azáltal, hogy a társulások működését és feladatellátását érintő új jogszabályok megalapozottságának értékelése, illetve a helyszíni ellenőrzés tapasztalatai alapján a szabályozási válaszok elégségességéről, megfelelőségéről következtetések vonhatók le.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat-ellátásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az önkormányzat a jogszabályi előírásoknak és a helyi igényeknek megfelelően határozott-e a közfeladat ellátásáról, az ellátás módjáról, a gazdasági társaság rendelkezésére bocsátotta-e a közfeladat-ellátásához szükséges közvagyon, biztosította-e a tulajdonosi jogok érvényesülését, a társaság feladatellátásának felügyeletét, a társaságoknál biztosított volt-e a vagyon jogszabályi előírásoknak megfelelő nyilvántartása, kezelése és gyarapítása, illetve annak sérülése esetén a tulajdonos intézkedett-e a vagyonvesztés megakadályozására, a gazdasági társaság a közfeladat-ellátási szerződésben megfogalmazott követelményeknek megfelelően látta-e el a rábízott közfeladatot.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok teljes körű ellenőrzésének lehetőségét az ÁSZ törvény 2011. január 1-jétől hatályos módosítása teremtette meg. Az ellenőrzés feltárja, hogy az önkormányzat közfeladat ellátási kötelezettségének eredményesen tett-e eleget, a feladatellátáshoz rendelt közvagyon működtetését a tulajdonostól elvárható gondossággal szervezte-e meg. A feladatot ellátó gazdasági társaság a közszolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával, folyamatosan biztosította-e a közfeladat ellátását. A gazdasági társaság a közvagyon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit. Az önkormányzat tulajdonosi felügyelete hogyan járult hozzá a közfeladat eredményes ellátásához.

A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegíti a meglévő hibák megszüntetését, a jobb feladatellátást. A jó megoldások bemutatásával az ÁSZ hozzájárul a követendő gyakorlat megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A kórházi ellátás működtetésére fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy hogyan és milyen tényezők hatására változott a kórházak pénzügyi helyzete, biztosított volt-e a kórházak gazdálkodásában a pénzügyi egyensúly, megtörténtek-e a megteremtésére, javítására irányuló belső intézkedések; hasznosultak-e a kórházi működésre vonatkozó korábbi ÁSZ ellenőrzések során tett javaslatok.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az adósságállományra vonatkozó felmérés alapján 2011. június 30-án a kórházak kötelezettségállománya 127,7 milliárd Ft, ezen belül a lejárt határidejű szállítói tartozás 45,1 milliárd Ft volt. A kórházak 2010. év végén 27,5 milliárd Ft konszolidációs támogatásban részesültek a lejárt szállítói tartozások rendezésére és a várólisták csökkentésére. Az adósságállomány növekedése, a likviditási problémák miatt 2011. év végén újabb 27 milliárd Ft-os támogatásban részesültek.

A kórházak az egészségügyi ellátórendszer többféle egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézményei, amelyek évente 500-550 milliárd Ft nagyságrendű összevont szakellátásokra nyújtott támogatásoknak több mint 80%-át használják fel. A kórházak közfinanszírozása többszorosított. A működést alapvetően az Egészségbiztosítási Alapból kapott teljesítménytől függő támogatás határozza meg. Az Egészségbiztosítási Alapból a gyógyító-megelőző ellátások finanszírozása a 2006. évi 714,0 milliárd Ft-hoz képest a 2010. évben 790,9 milliárd Ft-ra (nominálisan 10,8%-kal) emelkedett, ami az egészségügyi kiadások 21,3%-os inflációja mellett 8,7%-os reálérték csökkenésnek felel meg. A 2010. évi finanszírozási intézkedések (kórházak egy havi finanszírozásának előrehozása, adósságkonszolidáció) a szakellátások támogatását az előző évhez képest 6,3%-kal, reálértéken 1,0%-kal növelték.

Az ellenőrzés megállapításaival, javaslataival célunk a kórházak gazdálkodásának, a kórházfenntartói és felügyeleti, az ágazati irányítói tevékenységnek, továbbá az Országgyűlés törvényalkotó, forráselosztó munkájának támogatása. Az ellenőrzés során szerzett tapasztalataink olyan témákra is ráirányíthatják a figyelmet, amelyek az ÁSZ új stratégiájával összhangban egymásra épülő, kapcsolódó ellenőrzések megtervezéséhez járulhatnak hozzá.

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

A kerékpárút hálózat fejlesztésére fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése (párhuzamos ellenőrzés a Szlovák Számvevőszékkel)

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy a kerékpárutak fejlesztésére fordított hazai és uniós források hozzájárultak-e a nemzeti környezetvédelmi programban, az Országos Területfejlesztési Konceptióban kitűzött célok megvalósításához, a környezetileg fenntartható közlekedési módok ösztönzéséhez, az alternatív nagyvárosi közlekedés infrastruktúrájának kialakításához. Biztosított volt-e a különböző programokban e célra rendelkezésre álló források eredményes és hatékony felhasználása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Országgyűlés által 2005-ben elfogadott Országos Fejlesztési Konceptió szerint a közlekedési rendszerek fejlesztéséből adódó negatív hatások minimalizálásához elengedhetetlen a környezetkímélő fejlesztések, többek között a kerékpáros közlekedés előtérbe helyezése. Ezzel összhangban fogalmazta meg a Nemzeti Környezetvédelmi Program a közlekedés emissziójának csökkentése érdekében a kerékpáros és gyalogos közlekedés feltételeinek javítását, a kerékpárutak hálózatának kiépítését és támogatását, amely 2009-ben a kerékpáros turizmussal egészült ki.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv kiemeli a közlekedési infrastruktúra fejlesztésének jelentőségét, melyben az egyre szélesebb körben igényként felmerülő kerékpárút építés is hangsúlyt kapott. Ezzel összhangban a Közlekedés Operatív Program és a regionális operatív programok keretében támogatták a kerékpárutak építését. Az NFT és az ÚMFT programjai keretében kerékpárutak építésére eddig 25 Mrd Ft támogatás megítéléséről döntöttek. Ezek között megtalálható a turisztikai, valamint a közlekedési célú kerékpárutak építése is. Az Új Széchenyi Terv keretében 2011-2013 között további 5 Mrd Ft forrás felhasználását tervezik. A GKM, KHEM fejezeti kezelésű előirányzatai terhére 2007-2010 között 1 Mrd Ft-ot fordítottak kerékpárutak karbantartására, létesítésére és működtetésére.

Az ellenőrzés eredményeként megvalósulhat a kerékpárutak fejlesztésére rendelkezésre álló hazai és uniós források hatékonyabb felhasználása, a különböző programokban e célra rendelkezésre álló források felhasználásának összehangolása, ezzel a kerékpárutak összekötése, a kerékpárutak építési költségeinek átláthatóbbá tétele (tervezés, projekt szervezés, megvalósítás költségei), a nyomvonalak kijelölésekor felelősebb hozzáállás. Az önkormányzatok, kistérségek, vízügyi igazgatóságok kerékpárút projektjei költségeinek összehasonlításával, az eltérő szervezeti rendszerben jelentkező különbségek feltárásával a jó beruházási gyakorlat bemutatása.

Utóellenőrzések

Az ellenőrzöttek által tett intézkedésekben kifejeződik az ellenőrzési munka eredményessége, hatásossága, ezért az ÁSZ nem fejezheti be a munkáját azzal, hogy az ellenőrzései alapján ismertette megállapításait és megtette javaslatait, ajánlásait.

Az ellenőrzések hatásának mérésével és értékelésével, a javaslatok megvalósításának nyomon követésével, valamint a célzott utóellenőrzések rendszere kialakításával segíti az átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás megteremtését. Ennek érdekében egyrészt figyelemmel kíséri az ellenőrzöttek által az ellenőrzési jelentésekben foglalt megállapításokra tett intézkedéseket, másrészt utóellenőrzéseket végez.

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ÁSZ jelentésben foglalt megállapításokra, javaslatokra (az ÁSZ törvény alapján kötelezően) elkészített intézkedési tervben foglalt konkrét (határidőkkel, felelősökkel megjelölt) intézkedések megvalósultak-e.

Az ÁSZ a beérkezett intézkedési terveket kockázatelemzésnek veti alá. Ennek során megállapítja, hogy a téma, a megállapítással érintett összeg nagysága, vagy az évek óta visszatérő hiányosság jellege miatt milyen szintű kockázatot rejt magában az intézkedési terv. Ennek alapján három kategóriába sorolja, úgymint magas, közepes és alacsony kockázat. A kockázati besorolás egyben meghatározza az utóellenőrzés elvégzésének időzítését, és részben módszerét is.

Az erőforrások hatékony felhasználása érdekében – ahol lehetséges – tanúsítvány bekérésével kell lefolytatni az ellenőrzést. Összetettebb esetben tanúsítvány bekérésével és helyszíni ellenőrzéssel kell megbizonyosodni az intézkedési terv végrehajtásáról.

Az utóellenőrzések az egész évre folyamatos feladatot jelentenek.

II.

TÖRVÉNY SZERINT ÉVES (KÉTÉVES) GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

Magyarország 2012. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az Áht. 89. §-ában foglalt rendelkezés értelmében a költségvetés végrehajtásáról a besorolási rendnek megfelelően készített zárszámadás valamennyi bevételről és kiadásról elszámolt-e. Ennek során minősítjük, hogy: Magyarország 2012. évi költségvetésének teljesítéséről szóló zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelel-e az Áht. 89. §-ában foglalt törvényi előírásoknak, valóságghűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtásával összefüggő pénzügyi folyamatok alakulását. Értékeljük, hogy hozzájárul-e ezzel a közpénzek felhasználásának átláthatóságához és az azokkal való gazdálkodás elszámoltathatóságához. Ellenőrizzük, hogy a Széll Kálmán tervekben és a konvergencia programban a 2012. évre kitűzött célok teljesültek-e, illetve a feladatok időarányos végrehajtása megtörtént-e; a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a jogszabályokban kapott felhatalmazásuk szerint, az előírásoknak megfelelően jártak-e el, a kapott felhatalmazások keretei között a kötelezettségeiknek megfelelően gazdálkodtak-e a közpénzekkel; a Kvtv. 2012. évi módosításainak indokai és háttérszámításai kellően megalapozták-e az OGY döntéseit; a 2012. évi költségvetés végrehajtása során betartották-e a költségvetési szervekre, a nemzetgazdasági számlákon lebonyolított pénzforgalomra (kiadás, bevétel), illetve a pénzforgalom nélküli előirányzat-átcsoportosításokra és elszámolásaira, az elkülönített állami pénzalapokra, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaira vonatkozó jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök (kormányhatározatok stb.) előírásait; a 2012. évi költségvetések végrehajtásáról szóló beszámolók, valamint a központi költségvetés közvetlen bevételeinek és kiadásainak elszámolásai megbízható és valós képet adnak-e a vagyoni és a pénzügyi helyzetről; az elkülönített állami pénzalapoknak és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak gazdálkodása szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés kiterjed a 2013. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az Alaptörvényben és a Stabilitási törvényben megfogalmazott adósságszabály kapcsán az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára, annak érdekében, hogy az ÁSZ eleget tudjon tenni az ÁSZ törvény 5. § (13) bekezdésében foglalt kötelezettségének.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével annak elősegítése, hogy az OGY a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozhasson.

Az ÁSZ elemzést készít a Költségvetési Tanács részére a 2013. I. félévi költségvetési folyamatok alakulásáról. Ehhez a zárszámadási ellenőrzés keretében bekéri az előző negyedévi teljesítési adatokat. Ha az Országgyűlés tavaszi ülészsaka alatt Magyarország 2013. évi költségvetési törvényjavaslatának módosítására irányuló törvényjavaslatok kerülnek benyújtásra, akkor az ÁSZ elemzést készít a Költségvetési Tanács részére a módosításnak az államháztartási hiányra és az államadósságra gyakorolt hatásáról.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Vélemény Magyarország 2014. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy Magyarország 2014. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat bevételi és kiadási előirányzatai, valamint a 2015-2017. évekre kialakított irányszámok jogilag, közgazdaságilag és számszakilag megalapozottak-e; a törvényjavaslat megalapozottságát a tervezésnél alkalmazott módszerek, háttérszámítások, hatástanulmányok, valamint az állami feladatrendszer és a szabályozók javasolt módosításai biztosítják-e; teljesültek-e a tervezési Tájékoztatóban megfogalmazott követelmények, figyelemmel az államadósság csökkentésének szabályára, továbbá a Széll Kálmán tervek megtakarítási előírásaira; a tervezett kiadások a közfeladatok megfelelő ellátásához szükséges forrásokat teljes körűen tartalmazzák-e; a bevételi és kiadási előirányzatok a költségvetési törvényjavaslathoz mellékelt makrogazdasági előrejelzéseket is figyelembe véve megalapozottak és teljesíthetőek-e; a költségvetési javaslat összeállítása megfelel-e a jogszabályi előírásoknak; a helyi önkormányzatok támogatásai megalapozottak-e, valamint az Alaptörvényben és a Stabilitási törvényben foglaltak alapján érvényesül-e az államadósság-szabály.

Az ellenőrzés során a 2013. évi költségvetés végrehajtását és az azzal összefüggő gazdasági folyamatokat is nyomon követő, folyamatos monitoring tevékenységet végzünk, különös tekintettel az államadósság alakulására ható tényezőkre, az ÁSZ törvény 5. § (13) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítésének érdekében.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A költségvetési törvényjavaslatot az Országgyűlés az ÁSZ véleményével együtt tárgyalja meg. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével támogatja a megalapozott döntéshozatalt, hogy az Országgyűlés a jogszabályi követelményeknek megfelelő költségvetési törvényt fogadhasson el. Az ÁSZ elemzés elkészítésével támogatja a Költségvetési Tanács munkáját abban, hogy a költségvetési törvényjavaslat zárószavazása előtt megalapozottan tudjon állást foglalni az adósságszabály teljesüléséről.

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek – 2013. évben induló – ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi joggyakorló szervezetek tevékenysége eredményes volt-e, ennek keretében annak megítélése, hogy a tulajdonosi joggyakorló szervezetek a joggyakorláshoz szükséges kontroll környezetet kialakították-e; a szervezetek jogszabályokban meghatározott vagyonátadással, átvétellel összefüggő intézkedései eredményesek voltak-e. Az állami tulajdonú ingatlanokkal való gazdálkodás kontrollrendszere biztosította-e a hasznosításra átengedett ingatlanok tekintetében a vonatkozó jogszabályok és a hasznosításra kötött szerződések előírásainak érvényesülését. Az állami vagyonba tartozó vagyonelemek ingyenes átruházásával összefüggő szerződések megkötése és teljesítése során a kontrollok biztosították-e az átadás megalapozását, a vagyonelem célhoz kötött további felhasználását. Az ellenőrzési rendszer támogatta-e az állami vagyonnal való gazdálkodás és a tulajdonosi joggyakorlás tevékenységeinek ellátását. Hasznosították-e a korábbi számvevőszéki ellenőrzések megállapításait.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (4) bekezdése az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással, a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 14. § (1) bekezdése a Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek évenkénti ellenőrzését írja elő az Állami Számvevőszék részére.

Véleményt formálunk arról, hogy a Magyar Állam tulajdonosi joggyakorlásában érintett szervezetek működése és az állami vagyonnal való gazdálkodás összhangban volt-e az állami vagyonra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

A fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2012. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a fővárosi önkormányzat 2012. évi forrásmegosztási rendelete a forrásmegosztási törvény előírásainak, illetve annak módosításainak megfelelően határozta-e meg a megosztandó bevételeket és azok összegét; a megosztási arányok meghatározásánál felhasznált alapadatok megalapozottak-e, a számítási eljárások helyesek voltak-e; a forrásmegosztási törvény módosítása és az esetleges adat- és számítási hibák miatt milyen korrekciót kell elvégezni a 2013. évi forrásmegosztásnál; az előző évi vizsgálat során tett javaslataink hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A fővárosi és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény 8. § (1) bekezdése szerint a fővárosi önkormányzat tárgyévre vonatkozó forrásmegosztási rendeletét az ÁSZ-nak felül kell vizsgálnia. Amennyiben a felülvizsgálat megállapítja, hogy a forrásmegosztás során felhasznált adatok, számítások helytelensége miatt a fővárosi önkormányzat vagy valamely kerületi önkormányzat jogosulatlan forráshoz jutott, vagy a jogszerűen járó forrásnál alacsonyabb összegben részesült, ezt az összeget a hiba feltárását követő év forrásmegosztásánál figyelembe kell venni.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

Az Antall József Alapítvány 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítvány a 2010-2011. években törvényesen, a pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény és az alapító okirat előírásait betartva gazdálkodott-e. Ezen belül értékelni kell: az alapítvány gazdálkodásának és éves jelentéseinek törvényességét; az éves számviteli beszámolókat jogszabályi előírásoknak való megfelelést; az alapítvány könyvvezetésében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény és egyéb jogszabályi rendelkezések, valamint belső előírások betartását; a kuratórium megtette-e a szükséges intézkedéseket az ÁSZ előző ellenőrzése során feltárt hiányosságok megszüntetése, valamint az intézkedési tervben megjelölt feladatok megvalósítása érdekében.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A pártalapítványi törvény 4. § (4) bekezdése értelmében az ÁSZ két évente ellenőrzi a pártalapítványokat. Az ellenőrzések eddigi tapasztalatai szerint kockázatos területnek tekinthető az alapítványok által továbbadott támogatások rendszere. Az ellenőrzést az a garanciális követelmény is indokolja, hogy a pártalapítványok gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen, a törvényben meghatározott rendelkezések megsértését szankciók követhessék. Az alapítvány az alapítótól 1 M Ft induló vagyont kapott, 2010-ben 47,1 M Ft, 2011-ben 28,3 M Ft költségvetési támogatásban részesült. A nyilvánosság képet kaphat az alapítvány gazdálkodásának törvényességéről, a kiadások alapítványi célokra történő felhasználásáról.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a párt által készített, és a Magyar Közlönyben (Hivatalos Értesítőben) közzétett éves beszámolók a törvényi előírásoknak megfelelnek-e, a könyvvizsgálattal és a valósággal megegyező adatokat tartalmaznak-e; a könyvvizsgálattal és a gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel, a párttörvényben engedélyezett gazdálkodó tevékenységet folytatott-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzést a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény írja elő. Az ellenőrzést az a garanciális követelmény indokolja, hogy a pártok gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen, a törvényben meghatározott korlátok és tilalmak megsértését szankciók követhessék. A Párt 2010. évben 870,1 M Ft költségvetési támogatásban részesült, a 2011. évi költségvetési törvényben jóváhagyott támogatási előirányzata 1055,0 M Ft. Az ellenőrzés eredményeként a társadalom képet kaphat a pártok gazdálkodásának szabályszerűségéről, az elköltött összegek nagyságáról, létrejöhet a társadalmi támogatottság a pártok finanszírozásának megváltoztatására és átláthatóbb, ellenőrizhetőbb átalakítására.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

A Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítvány a 2010-2011. években törvényesen, a pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény és az alapító okirat előírásait betartva gazdálkodott-e. Ezen belül értékelni kell: az alapítvány gazdálkodásának és éves jelentéseinek törvényességét; az éves számviteli beszámolókat jogszabályi előírásoknak való megfelelést; az alapítvány könyvvezetésében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény és egyéb jogszabályi rendelkezések, valamint belső előírások betartását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A pártalapítványi törvény 4. § (4) bekezdése értelmében az ÁSZ két évente ellenőrzi a pártalapítványokat. Az ellenőrzések eddigi tapasztalatai szerint kockázatos területnek tekinthető az alapítványok által továbbadott támogatások rendszere. Az ellenőrzést az a garanciális követelmény is indokolja, hogy a pártalapítványok gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen, a törvényben meghatározott rendelkezések megsértését szankciók követhessék. Az alapítvány az alapítótól 0,6 M Ft induló vagyont kapott, 2010-ben 538,6 M Ft költségvetési támogatásban részesült, a 2011. évi költségvetési törvényben jóváhagyott támogatási előirányzata 611,7 M Ft. A nyilvánosság képet kaphat az alapítvány gazdálkodásának törvényességéről, a kiadások alapítványi célokra történő felhasználásáról.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

A Kereszténydemokrata Néppárt 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a párt által készített, és a Magyar Közlönyben (Hivatalos Értesítőben) közzétett éves beszámolók a törvényi előírásoknak megfelelnek-e, a könyvvizsgálattal és a valósággal megegyező adatokat tartalmaznak-e; a könyvvizsgálattal és a gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel, a párttörvényben engedélyezett gazdálkodó tevékenységet folytatott-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzést a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény írja elő. Az ellenőrzést az a garanciális követelmény indokolja, hogy a pártok gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen, a törvényben meghatározott korlátok és tilalmak megsértését szankciók követhessék. A Párt 2010. évben 213,5 M Ft költségvetési támogatásban részesült, a 2011. évi költségvetési törvényben jóváhagyott támogatási előirányzata 232,6 M Ft. Az ellenőrzés eredményeként a társadalom képet kaphat a pártok gazdálkodásának szabályszerűségéről, az elköltött összegek nagyságáról, létrejöhet a társadalmi támogatottság a pártok finanszírozásának megváltoztatására és átláthatóbb, ellenőrizhetőbb átalakítására.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

A Barankovics István Alapítvány 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítvány a 2010-2011. években törvényesen, a pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény és az alapító okirat előírásait betartva gazdálkodott-e. Ezen belül értékelni kell: az alapítvány gazdálkodásának és éves jelentéseinek törvényességét; az éves számviteli beszámolók jogszabályi előírásoknak való megfelelést; az alapítvány könyvvezetésében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény és egyéb jogszabályi rendelkezések, valamint belső előírások betartását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A pártalapítványi törvény 4. § (4) bekezdése értelmében az ÁSZ két évente ellenőrzi a pártalapítványokat. Az ellenőrzések eddigi tapasztalatai szerint kockázatos területnek tekinthető az alapítványok által továbbadott támogatások rendszere. Az ellenőrzést az a garanciális követelmény is indokolja, hogy a pártalapítványok gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen, a törvényben meghatározott rendelkezések megsértését szankciók követhessék. Az alapítvány az alapítótól 0,7 M Ft induló vagyont kapott, 2010-ben 70,3 M Ft költségvetési támogatásban részesült, a 2011. évi költségvetési törvényben jóváhagyott támogatási előirányzata 69,4 M Ft. A nyilvánosság képet kaphat az alapítvány gazdálkodásának törvényességéről, a kiadások alapítványi célokra történő felhasználásáról.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

Jólét és Szabadság Demokrata Közösség^{2*} 2010-2011. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a párt által készített, és a Magyar Közlönyben (Hivatalos Értesítőben) közzétett éves beszámolók a törvényi előírásoknak megfelelnek-e, a könyvvizsgálattal és a valósággal megegyező adatokat tartalmaznak-e; a könyvvizsgálattal és a gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel, a párttörvényben engedélyezett gazdálkodó tevékenységet folytatott-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzést a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény írja elő. Az ellenőrzést az a garanciális követelmény indokolja, hogy a pártok gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen, a törvényben meghatározott korlátok és tilalmak megsértését szankciók követhessék. A Jólét és Szabadság Demokrata Közösség 2010. évben 116,1 M Ft, 2011. évben 42,8 M Ft költségvetési támogatásban részesült. Az ellenőrzés eredményeként a társadalom képet kaphat a pártok gazdálkodásának szabályszerűségéről, az elköltött összegek nagyságáról, létrejöhet a társadalmi támogatottság a pártok finanszírozásának megváltoztatására és átláthatóbb, ellenőrizhetőbb átalakítására.

---

² Névváltozás: Magyar Demokrata Fórum jogutódjaként 2011. április 8-tól.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés

A 2011. évi időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése a képviselőkhöz jutott jelölő szervezeteknél

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az időközi országgyűlési képviselő-választáson mandátumhoz jutott jelölő szervezetek betartották-e a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (Ve.) 92. § (1) bekezdésében meghatározott költséghatárt, amely szerint „a jelölő szervezetek a választásra a 91. §-ban foglalt költségvetési támogatáson felül jelöltenként legfeljebb egymillió forintot fordíthatnak”; a Ve. 92. § (2) bekezdésének rendelkezése alapján az időközi országgyűlési képviselő-választáson mandátumhoz jutott jelölő szervezetek a választás második fordulóját követő 60 napon belül a Magyar Közlönyben nyilvánosságra hozták-e a választásra fordított állami és más pénzeszközök, anyagi támogatások összegét, forrását és felhasználásának módját, valamint gondoskodtak-e a források és a felhasználás szabályszerű nyilvántartásáról és bizonylatolásáról.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Ve. 92. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az országgyűlési képviselő-választásra fordított állami és más pénzeszközök, anyagi támogatások felhasználásának ellenőrzése az ÁSZ feladata. Az ellenőrzést az a garanciális követelmény indokolja, hogy a pártok, jelölő szervezetek gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen, a törvényben meghatározott korlátok és tilalmak megsértését szankciók követhessék.

III.

2013. ELSŐ FÉLÉVÉBEN INDÍTANI TERVEZETT ÚJ ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Bíróságok gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a bíróságok közpénzekkel és állami vagyonnal való gazdálkodási tevékenysége szabályszerű volt-e, gazdálkodásuk átlátható és elszámoltatható volt-e, ezen belül a saját bevételek és az egyes kiadások elszámolása szabályszerű és indokolt volt-e, valamint az intézmények belső kontrollrendszere a 2008-2011. években biztosította-e a szabályszerű gazdálkodást.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés kapcsolódik a 2012. évi zárszámadáshoz, kiterjed a közfeladatot ellátó bíróságok pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenységére. A 2012. évi belső kontrollrendszer értékelése a zárszámadási ellenőrzés keretében történik meg.

A bíróságok szabályos működése és gazdálkodása a jogállamiság szempontjából alapvető fontosságú, az egész társadalom érdeke. Az ÁSZ a Bíróságok fejezethez tartozó intézmények működését utoljára 2002-ben ellenőrizte. A témában készült ÁSZ jelentés több, a gazdálkodás és a belső kontroll témakörét érintő javaslatot fogalmazott meg, ezért indokolt ezen kérdéskörök ismételt ellenőrzése.

Az ellenőrzés eredményeként feltárjuk, hogy megfelelően szabályozott és átlátható-e a bíróságok pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenysége, a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e a belső kontroll rendszerük kialakítása és működtetése.

A téma ellenőrzése során készülő jelentés rámutat(hat) a törvényi szabályozás, belső szabályozás erősségeire és hiányosságaira, megjelölve a fejlesztendő területeket is. Az ellenőrzés a közpénzekkel való gazdálkodás intézményi szintű objektív bemutatásával, egyes kockázatot magában hordozó bevételi és kiadási előirányzatok felhasználásának értékelésével hozzájárul a transzparencia erősítéséhez. Az ellenőrzöttek az ÁSZ jelentés nyomán a fejlesztendő területeken olyan intézkedéseket hozhatnak, amelyek révén előrelépések érhetők el az esetleges hiányosságok megszüntetésében.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság működésének és gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium irányítása alatt álló önállóan működő – 2010. évben létrehozott – Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság (EUTAF) 2010-2012. éveket érintő gazdálkodása, feladatellátása, belső kontroll rendszerének kialakítása és működése megfelelt-e a vonatkozó előírásoknak; az irányító szerv felügyeleti tevékenysége biztosította-e a szabályszerű feladatellátást.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés kapcsolódik a 2012. évi zárszámadáshoz, kiterjed a közfeladatot ellátó intézmény feladatellátására, gazdálkodási és belső kontroll tevékenységére.

Az EUTAF közfeladatként ellátja a több ezer Mrd Ft értékű uniós támogatások tekintetében az ellenőrzési hatósági feladatokat, jelentős hatással van az uniós források magyarországi felhasználásának szabályszerűségére azáltal, hogy rendszer- és projektellenőrzéseket végez. További feladata a Kormány által meghatározott egyéb európai uniós és nemzetközi támogatásokhoz kapcsolódó ellenőrzések végrehajtása. Tevékenységével hozzájárul az EU-s és egyéb nemzetközi támogatások minél nagyobb mértékű és szabályszerű felhasználásához, az esetleges visszafizetések megelőzéséhez, a forrásvesztések elkerüléséhez.

Az EUTAF feladatellátása és gazdálkodása szabályszerűségi ellenőrzésének megállapításai és javaslatai hozzájárulhatnak az uniós támogatásokban érintett gazdasági szereplők bizalmának megerősítéséhez, az állampolgárok közérthető tájékoztatásához. A téma ellenőrzése során készülő jelentés rámutathat a törvényi szabályozás, belső szabályozás és feladatellátás erősségeire és hiányosságaira, megjelölve a fejlesztendő területeket is.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Gazdasági Versenyhivatal működésének és gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy egyértelműen szabályozott-e a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) feladatellátása, intézményi működése; a szervezet feladatellátása és gazdálkodása az irányadó jogszabályoknak megfelelően történt-e; a korábbi ÁSZ ellenőrzések javaslatai, megállapításai hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés kapcsolódik a 2012. évi zárszámadáshoz, kiterjed a közfeladatot ellátó intézmény feladatellátásának, pénzügyi helyzetének több évet érintő ellenőrzésére, valamint az ÁSZ-nak a GVH-t érintő 2004. évi átfogó ellenőrzéséről szóló jelentésében foglalt javaslatokra tett intézkedések utóellenőrzésére.

A Gazdasági Versenyhivatal a Kormánytól független központi költségvetési szerv, az állami költségvetés szerkezeti rendjében önálló fejezet, amely csak az Országgyűlésnek tartozik beszámolási kötelezettséggel. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény meghatározza a GVH jogállását, szervezeti és működési kereteit, valamint eljárásainak rendjét. A GVH-t az Országgyűlés a versenyjogi jogviták elbírálására, illetőleg a versenytisztaság felügyeletére hozta létre, fő feladatként a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának, a versenyt korlátozó megállapodásoknak, a gazdasági erőfölénnyel való visszaéléseknek, és a vállalkozások összefonódásának ellenőrzését jelölte meg. A GVH számára csak törvény írhat elő feladatot. Az önálló fejezetet alkotó GVH felügyelete alá más intézmény nem tartozik, működését költségvetési támogatás fedezi.

Az ellenőrzés eredményeként megállapítható, hogy a GVH közfeladat-ellátása megfelelt-e a jogszabályoknak, működése átlátható-e. Az ÁSZ jelentés megállapításai hozzájárulhatnak a „jó kormányzáshoz”, beépülhetnek a jogalkotási folyamatba, a jogszabályokba. A „jó gyakorlatok” ismertetése az államháztartás más intézményei számára is hasznosítható tapasztalatokat jelenthet. A több évre kiterjedő ellenőrzés, valamint az utóellenőrzés lehetővé teszi, hogy a GVH tevékenységét, a belső szervezeti struktúra alkalmazkodóképességét a 2004. évi ellenőrzéshez hasonlóan az ÁSZ átfogóan értékelje.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az összevonással létrejött Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat és jogelődjei gazdálkodásának szabályozottsága, a belső kontrollok kialakítása és működtetése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, valamint az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés d) pontja és a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 66. § (1) bekezdéseire figyelemmel annak értékelése, hogy a speciális működési kiadások felhasználásának szabályozottsága, elszámolása és ellenőrzése megfelelt-e a jogszabályi követelményeknek.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés kapcsolódik a 2012. évi zárszámadáshoz, ezért 2012. évben csak azokat a kérdéseket érinti, amelyeket a zárszámadás ellenőrzése során az ÁSZ nem vizsgál.

A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat a honvédelmi miniszter útján a Magyar Köztársaság kormánya irányítása alatt álló, az egész ország területére kiterjedő illetékességgel rendelkező titkosszolgálat. A korábbi két katonai nemzetbiztonsági szolgálat, a Katonai Felderítő Hivatal és a Katonai Biztonsági Hivatal összevonásával jött létre 2012. január 1-jén. Az ÁSZ a jogelőd intézményeknél átfogó ellenőrzést nem végzett. Az összevonás előkészítésének, a döntéshozatal megalapozottságának és szabályszerű megvalósítását nem értékelte. Az új szervezet a 2012. évben alakította ki a megváltozott szervezeti struktúrának megfelelő gazdálkodási szabályzatait, biztosítania kellett a szakmai feladatai mellett az általános költségvetési és a speciálisan a nemzetbiztonsági szolgálatokra meghatározott gazdálkodási szabályok betartását és a kincstári vagyon védelmét. Nem ismert, hogy a jogelőd szervezetek gazdálkodásának, belső kontrollrendszerének szabályozottsága és szabályos működése megfelelő alapot biztosított-e a jogutód szervezet számára. A szervezeti átalakításon túlmenően az ellenőrzésnek fontosságot ad a honvédelem területén folyó gazdálkodás szabályszerűsége iránt az elmúlt időben megnövekedett közérdeklődés.

Az ellenőrzés eredményeként megállapítható, hogy a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat és jogelődei gazdálkodása, valamint a speciális működési kiadások felhasználásának szabályozottsága, elszámolása és ellenőrzése megfelelt-e a jogszabályoknak. Az ÁSZ jelentés megállapításai hozzájárulhatnak az ellenőrzött szervezet belső szabályzatai kialakításának folyamatába, segíthetik a „jó kormányzást”.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Magyar Államkincstár működésének és gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy egyértelműen szabályozott-e a Kincstár intézményi működése, feladatellátása, gazdálkodása, belső kontrollrendszere; a kialakított szervezeti és belső kontrollrendszer biztosította-e az előírásoknak megfelelő feladatellátást; érvényesült-e az átláthatóság követelménye; az irányító szerv tevékenysége hozzájárult-e a Kincstár feladatainak szabályszerű ellátásához; a Kincstár a korábbi számvevőszéki ellenőrzések során tett javaslatokat hasznosította-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés kapcsolódik a 2012. évi zárszámadáshoz, kiterjed a közfeladatot ellátó intézmény tevékenységére, gazdálkodására és belső kontroll rendszerének értékelésére.

A Kincstár alaptevékenysége keretében ellátja az államháztartás alrendszerei költségvetése végrehajtásának pénzügyi lebonyolításával kapcsolatos feladatokat, az általa lebonyolított tranzakciók összege eléri az éves bruttó hazai összterméket. Az ÁSZ 2009-ben kizárólag a kincstári rendszer működését ellenőrizte, egyéb jogszabályban előírt feladatellátását, belső kontrollrendszerét átfogó jelleggel még nem. A Kincstár, mint költségvetési szerv gazdálkodási tevékenysége átfogó ellenőrzését indokolja a jogszabályokban meghatározott feladatok bővülése mellett az, hogy a Kincstár szervezeti felépítésében 2011. évben jelentős változás következett be, mivel feladatait ismét megyei szinten látja el. A megyei önkormányzatok és intézményeik számlavezetése 2012. január 1-jétől a Kincstárhoz került.

Az ellenőrzés biztosítja a közpénzekkel való gazdálkodás objektív bemutatását, tájékoztatást nyújt a közvélemény számára a Kincstár tevékenységének szabályozottságáról. Az ÁSZ jelentés ajánlásai alapján, ennek hatására a Kincstár működése várhatóan szabályozottabb, átláthatóbb lesz. Az ÁSZ az átláthatóság erősítésével növeli a társadalom és a gazdasági szereplők bizalmát az ÁSZ kontroll funkcióját illetően. Ugyanakkor az ÁSZ javaslatokat is megfogalmaz a jogalkotók és az ellenőrzött szervezet(ek) vezetői számára a gazdálkodás és a kincstári rendszer szabályszerűsége javítása érdekében.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Vidékfejlesztési Minisztérium egyes agrárkutató intézetei és egyes génmegőrzési intézményei gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium irányítása alatt álló egyes agrárkutató intézetek és egyes génmegőrzési intézmények közpénzekkel és állami vagyonnal való gazdálkodási tevékenysége, a kialakított szervezeti, szabályozási, finanszírozási és kontrollrendszere biztosította-e a szabályszerű feladatellátást a 2008-2012. években, gazdálkodásuk átlátható és elszámoltatható volt-e; az irányító szervi feladatellátás az előírásoknak megfelelően történt-e; az új szervezeti (felügyeleti, szervezeti) struktúra kialakítása segítette-e a gazdálkodás átláthatóságának javítását; az intézmények belső kontroll rendszerének kialakítása és működtetése a jogszabályi előírásokkal összhangban történt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés kapcsolódik a 2012. évi zárszámadáshoz, kiterjed a közfeladatot ellátó intézmények gazdálkodási és belső kontroll tevékenységére.

Az érintett agrárkutató és génmegőrzési intézmények működését önálló ellenőrzés keretében az Állami Számvevőszék korábban nem ellenőrizte. Az intézményi feladat- és szervezeti változások hatása és az esetleges további változtatási igények feltárása miatt indokolt az ellenőrzés lefolytatása.

A kutatóintézetek tevékenysége alapvetően a bevételszerző képességüktől függ. Az egyes agrárkutató intézetek és egyes génmegőrzési intézmények feladatellátásának forrásai a központi költségvetési törvényben rögzített működési és felhalmozási támogatásokból, a minisztériumi fejezeti kezelésű előirányzatokból, más szervek költségvetési támogatásából, valamint szerződésekből származó egyéb bevételekből, kiegészítő tevékenységekből származnak. Az éves beszámolók szerint a bevételek realizálása az alapfeladatok ellátásához kapcsolódott.

A téma ellenőrzése során készülő jelentés rámutat(hat) a törvényi szabályozás, belső szabályozás és feladatellátás erősségeire és hiányosságaira, megjelölve a fejlesztendő területeket is. Az ellenőrzés feltárja, hogy az agrárkutató és génmegőrző intézmények közfeladatának szabályszerű ellátása megvalósul-e a fennálló struktúrában, továbbá rávilágít a kutatóintézeti feladatellátás finanszírozásának sajátosságaira, a finanszírozási források szerkezetének változásaira. Az ellenőrzés hozzájárul a társadalom részéről kiemelt érdeklődéssel kísért téma és a közpénzekkel való gazdálkodás objektív bemutatásához. A transzparencia erősítésével az ellenőrzés növeli a társadalom és a gazdasági szereplők bizalmát az ÁSZ kontroll funkcióját illetően.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A Wekerle Sándor Alapkezelő gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Wekerle Sándor Alapkezelő, továbbá jogelődje (OKM Támogatáskezelő Igazgatósága) és jogutódja (Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal) működése és forrásfelhasználása, a kialakított szervezeti, szabályozási, finanszírozási és kontrollrendszere biztosította-e a szabályszerű gazdálkodást és feladatellátást; az irányító szerv kialakította-e és működtette-e a belső kontrollokat; a szervezet többszöri átalakulása szabályszerűen lebonyolított és célszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés kapcsolódik a 2012. évi zárszámadáshoz, kiterjed a közfeladatot ellátó szervezet és annak jogelődje, illetve jogutódja gazdálkodási és belső kontroll tevékenységére.

A Wekerle Sándor Alapkezelő (megnevezése 2012. augusztus 16-tól Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal) a 2012. évi költségvetési előirányzatok alapján közel 30 Mrd Ft támogatási forrás pályáztatását, elosztását végezte. Az Alapkezelő a 2011. évben több, a kormány által alapított alapítvány, közalapítvány feladatait, lezárt és folyamatban lévő ügyeit, kiírásait, valamint az ESZA Nonprofit Kft.-től a Nemzeti Civil Alapprogram kezelését is átvette. A feladatkör bővülésével összefüggésben a szervezet is többször átalakult, változott a szabályozási környezet és a kontrollrendszer is. Az ÁSZ az Alapkezelő tevékenységét önálló ellenőrzés keretében még nem ellenőrizte.

Az ellenőrzés nyomán készülő ÁSZ jelentés rámutathat arra, hogy a többszöri átalakítás a működés és a gazdálkodás szabályossági követelményei érvényesülését hátrányosan befolyásolhatja, amely hatással lehet a közfeladatot ellátó szervezetek tevékenységére, ezáltal érintheti a feladatellátás minőségét, valamint a feladatellátó szervezetek társadalmi megítélését.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A korábbi és a megújult közbeszerzési rendszer működésének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közbeszerzések intézményeinek belső kontroll, adatszolgáltatási, nyilvántartási, ellenőrzési, beszámolási rendszerei megfelelő támpontot nyújtottak-e a közbeszerzési szabályozások módosításához, a közbeszerzés intézményrendszerének feladatellátása elősegítette-e a közbeszerzési szabályozás egyszerűsítését, átláthatóbbá tételét, a kis- és középvállalkozások közbeszerzésben való részvételének előmozdítását, a visszaélések és a korrupció visszaszorítását. Ellenőrizzük továbbá, hogy hasznosították-e az ÁSZ korábbi ellenőrzésének megállapításait, javaslatait.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye:

A közbeszerzések jogszabályi előírásai, folyamatos módosításai alapvetően befolyásolják a gazdaságfejlesztési folyamatok, illetve a közpénz felhasználásának átláthatóságát, ezért a téma a társadalom részéről kiemelt érdeklődéssel bír. Az ellenőrzésre tervezett időszakban (2008-2012. évek) az ajánlatkérők által lefolytatott közbeszerzési eljárások száma több mint két és félszeresére nőtt, összértéke éves szinten minden évben meghaladta az 1400 Mrd Ft-ot. Az ÁSZ 2008. évben átfogóan ellenőrizte a közbeszerzési rendszert. Az ellenőrzés óta a Közbeszerzési törvényt többször módosították átfogó jelleggel, melyhez hozzájárulhattak a korábbi ÁSZ ellenőrzés javaslatai, amelyek hasznosulása ellenőrzésére még nem került sor.

Az ellenőrzés eredményeként képet alkotunk a vizsgált időszakban végrehajtott átfogó törvénymódosítások előkészítéséről, a módosítások főbb indokainak megvalósítására koncentrálnak. Az ellenőrzés rámutat a törvényi szabályozás és a közbeszerzés intézményei belső szabályozásának, feladatellátásának erősségeire és gyengeségeire, megjelölve a fejlesztendő területeket is. Az ellenőrzötték az ÁSZ jelentés nyomán a fejlesztendő területeken olyan intézkedéseket hozhatnak, amelyek révén további előrelépések érhetők el a közbeszerzések szabályozásában.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. gazdálkodásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Nonprofit Kft. 2008-2012. évek közötti feladatellátását és gazdálkodását a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően alakították-e ki; a tulajdonosi jogokat gyakorló szervezet kialakított-e és működtette-e a belső kontrollokat a társaság alapfeladatainak, beszámolóinak és gazdálkodásának ellenőrzésében; a szervezet átalakítása és átszervezése megalapozott és célszerű volt-e, a feladatok átvétele a jogszabályi előírásoknak megfelelt-e; a társaság pénzügyi- és vagyongazdálkodása a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően történt-e, hasznosultak-e az ÁSZ által korábban végzett ellenőrzések megállapításai.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés kiterjed a közfeladatot ellátó társaság pénzügyi, vagyongazdálkodási és belső kontroll tevékenységére. Az ESZA nKft. az elmúlt években a munkaerőpiaci integrációs, foglalkoztatási, illetve a foglalkoztatást elősegítő oktatási és képzési programok, ifjúsági, sport, kábítószerügyi, szociális, fogyasztóvédelmi, szervezeti és etnikai témájú hazai és európai uniós támogatások lebonyolításában résztvevő egyik fontos szervezet, tevékenysége ezáltal közvetve, illetve közvetlenül a pályázatokban érintetteken keresztül is jelentős befolyással bír a társadalomra.

A társaság irányítási rendszerében, feladataiban és tevékenységében a 2008-2012. évek közötti időszakban jelentős változások voltak. Az ESZA nKft. működését és gazdálkodását az ÁSZ még nem ellenőrizte, ezért az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (2)-(5) bekezdése alapján a szervezetnél a gazdálkodási tevékenység ellenőrzése indokolt.

Az ellenőrzés a 2008-2012. évekre terjed ki, amely időszak alatt a szervezet együttesen 4945,2 M Ft összegű állami támogatást kap(ott) és a társaság 2008-2011. évek között a központi költségvetési szervek részére további 7841,7 M Ft értékű szolgáltatást (pályázatok kezelése címen) számlázott ki.

Az ellenőrzés várható eredményeként feltárjuk az ellenőrzött társaság működésének erős és gyenge pontjait, valamint kockázatait, amelyek alapján értékelhető lesz az elmúlt évek jogszabályokon alapuló és a társaság tulajdonosa, illetve ügyvezetése által kezdeményezett változásoknak a hatása. Az ellenőrzés alapján vélemény mondható a szervezeti változások előkészítettségéről, a stratégiai célok megalapozottságáról. Rávilágíthatunk arra, hogy a szervezet működése szolgálta-e a támogatás elosztás bürokráciájának csökkentését és a nemzetgazdasági célok megvalósulását.

Az ellenőrzés típusa: rendszerellenőrzés

A közszolgálati média- és hírszolgáltatás új szervezeti, finanszírozási és kontrollrendszerre kialakításának és működésének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közszolgálati média- és hírszolgáltatás 2010-ben megkezdett és 2011. évtől kialakított szervezeti, finanszírozási és kontrollrendszere hozzájárult-e a takarékosabb feladatellátáshoz, az államháztartásból nyújtott támogatás mérsékléséhez, biztosította-e a feladatellátásban résztvevő szervezeteknél a takarékosabb gazdálkodást, a tevékenység ellátásához rendelkezésre bocsátott vagyon megőrzését, gyarapítását.

Magyarország Alaptörvénye IX. cikke rögzíti a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot, védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit és az erre vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvényben határozza meg.

A Közszolgálati Közalapítvány felállításáról szóló 80/2010. (IX. 15.) OGY határozat a közszolgálati médiaszolgáltatók tulajdonosi jogait gyakorló közalapítványok és tulajdonosi tanács jogutódjának létrehozásáról döntött. A 109/2010. (X. 28.) OGY határozat a Közszolgálati Közalapítvány, és a közszolgálati médiaszolgáltatók vagyona meghatározott körének a Műsorszolgáltatás Támogató és Vagyonkezelő Alap részére történő átadását írta elő. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. sarkalatos törvény a közszolgálati média- és hírszolgáltatási rendszer átalakításáról rendelkezett. Rögzíti a közszolgálati médiaszolgáltatás szakmai függetlenségét, elszámoltathatóságát, társadalmi felügyeletét, osztársadalmi finanszírozásának garanciáit, és a szervezeti, finanszírozási, vagyongazdálkodási és kontrollrendszer fő elveit.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A témajavaslat aktualitását az új jogi szabályozás alapján 2011-ben létrejött intézményi struktúra működése, gazdálkodása iránt megnyilvánuló nagyfokú társadalmi és közéleti érdeklődés indokolja, amelyről sokféle állampolgári és szakmai vélemény fogalmazódott meg.

Az ellenőrzés nyomán készülő ÁSZ jelentés rámutat a szabályozásban, a szervezeti átalakításban, a finanszírozásban, a gazdálkodásban jelentkező eredményekre és hiányosságokra, a fejlesztendő területekre. A jelentésben megjelenő információkat az OGY és bizottságai, valamint a törvényalkotók is hasznosíthatják. Biztosítja a társadalom részéről kiemelt érdeklődéssel kísért téma és a közpénzekkel való gazdálkodás objektív bemutatását és széleskörű, közzérhető szakmai tájékoztatást nyújt a közvélemény számára.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének – 2013. évben induló – ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött helyi önkormányzatok a jogszabályoknak megfelelően alakították-e ki a belső kontrollrendszerüket, 2012-ben megfelelően működtették-e a gazdálkodás folyamatában kulcsszerepet betöltő kontrollokat, és biztosították-e a belső ellenőrzés szabályos működését. Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy az ÁSZ által a 2008–2011. évek között végzett ellenőrzések javaslatainak végrehajtására az ellenőrzött önkormányzatok megtették-e a megfelelő intézkedéseket, amennyiben az adott önkormányzatnál volt ezeket a területeket érintő ÁSZ ellenőrzés.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A belső kontrollrendszer egy összetett folyamat, amelyet egy szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg, és amelyet a kockázatok meghatározására és ésszerű bizonyosság biztosítására alakítanak ki azért, hogy a szervezet a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, etikusan, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsa végre; teljesítse elszámolási kötelezettségét; megfeleljen a vonatkozó törvényeknek és szabályozásoknak; megvédje a szervezetet a veszteségektől, a nem rendeltetésszerű használattól és károktól. A belső kontrollrendszer lényegében a szervezetirányítás elválaszthatatlan eszközeként magában foglalja mindazon szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, amelyeket arra terveztek, hogy segítséget nyújtsanak a szervezet céljai eléréséhez, megelőzzék, vagy feltárják és kijavítsák a célok elérését akadályozó hibák bekövetkezését. A belső kontrollrendszer kiépítése nélkül nem valósítható meg a közpénzek szabályozott és szabályos felhasználása.

Az ÁSZ stratégiájában rögzítette, hogy ellenőrzéseivel előmozdítja a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét és hozzájárul a „jó kormányzáshoz”, amelynek érdekében folytatjuk a 2011-2012. években megkezdett belső kontroll kiépítése szabályosságának megfelelőségére irányuló ellenőrzéseket.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodási helyzete értékelésének, és gazdálkodása szabályosságának – 2013. évben induló – ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: az önkormányzatok pénzügyi helyzetének értékelése, a pénzügyi egyensúly alakulására hatással lévő folyamatok, az arra ható kockázatok feltárása. Ezen belül annak értékelése, hogy a vizsgált időszakban a kötelező- és önként vállalt feladatok ellátásának és az ellátást biztosító szervezeti formáknak a változása milyen hatást gyakorolt az önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulására, az önkormányzat pénzügyi – ezen belül működési és felhalmozási – egyensúlya milyen irányban változott, és a változást milyen okok idézték elő. Milyen intézkedéseket tettek a pénzügyi egyensúly biztosítása, illetve javítása érdekében, az intézkedések hatására javult-e az önkormányzat pénzügyi helyzete. A költségvetési kiadások finanszírozása érdekében vállalt pénzügyi intézkedésekkel, szállítókkal szembeni és egyéb kötelezettségek hogyan alakultak, a kötelezettségek fennállása miként befolyásolja az önkormányzat jövőbeli pénzügyi egyensúlyi helyzetét, valamint az önkormányzat beazonosította, felmérte, értékelte-e a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló pénzügyi kockázatokat, a finanszírozási célú pénzügyi műveletekkel kapcsolatban írt-e elő kockázatértékelési kötelezettséget. Az önkormányzat által kialakított belső kontrollok biztosítják-e a pénzügyi gazdálkodás folyamatainak szabályosságát és eredményességét, és hasznosultak-e az ÁSZ korábbi ellenőrzései során a pénzügyi, gazdálkodási helyzet javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok. Amennyiben az önkormányzat az adósság-konzolidációban érintett volt, és a fennmaradt kötelezettségek továbbra is kockázatot jelentenek a működési egyensúly biztosításában, akkor annak értékelése, hogy a hosszú távú stabilitás megteremtése érdekében milyen döntéseket hozott, illetve intézkedéseket tett az önkormányzat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A 2011. évben megkezdett és 2012. évben is folytatott hasonló célú ellenőrzések tapasztalatai alapján indokolt a főként elemző, értékelő, de a pénzügyi helyzet kockázatát is minősítő ellenőrzések folytatása. Az ellenőrzések összegző értékelése hozzájárul a „jó kormányzáshoz” azzal, hogy rámutat az önkormányzatok gazdálkodásának kockázatos területeire, felhívja a figyelmet az önkormányzati gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok lehetséges ellentmondásaira, egyben javaslatot tesz azok módosítására. Az adott önkormányzat vonatkozásában pedig a megállapításokkal összefüggő javaslatok hasznosítása esetén javul az önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága. Az ellenőrzést korlátozó körülményeként kell figyelembe venni az önkormányzati feladatok megváltozásával járó hatásokat.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az önkormányzatok vagyongazdálkodása szabályszerűségének – 2013. évben induló – ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a vagyongazdálkodási tevékenység, annak szervezeti keretei szabályozottak voltak-e, az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályszerűségét biztosították-e, a vagyon értékének és összetételének változását jogszerű döntésekkel alátámasztották-e, valamint hasznosultak-e a korábbi belső és külső ellenőrzések által tett javaslatok.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az elmúlt tíz évben az ÁSZ ellenőrzései az önkormányzatok vagyongazdálkodásának néhány elemét érintették. Az önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése keretében az ÁSZ az egyes évek ellenőrzési programjaiban csak meghatározott mértékig ellenőrizte a vagyongazdálkodási tevékenységet. Az önkormányzatok által ellátott feladatok sokrétűsége, valamint a nemzeti vagyon részét képező önkormányzati vagyon aránya indokolja, hogy a vagyongazdálkodás területén az ÁSZ a korábbiaknál sokkal intenzívebb ellenőrzéseket folytasson. A 2012. január 1-jétől hatályba lépett nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény új előírásokat vezetett be, meghatározva az önkormányzati vagyongazdálkodást is érintő fő szabályokat. Az ellenőrzés a vagyongazdálkodási tevékenységre összpontosít, amelynek vizsgálatát a 2012. évben megkezdjük és sorozat ellenőrzését 2013. évben is folytatjuk.

Az ellenőrzések feltárhatják a vagyongazdálkodás területén a meglevő szabálytalanságokat, joghézagokat, a pazarló gazdálkodást, de a jó gyakorlatot is. Előbbiek kijavítását eredményezi a számvéveszéki megállapításokhoz kötődő javaslatok hasznosítása, utóbbi bemutatásával pedig az ÁSZ hozzájárul a kedvező kihatású és követendő gyakorlat elterjesztéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának – 2013. évben induló – ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási kereteinek kialakítása, gazdálkodása és feladatellátása megfelelt-e a hatályos jogszabályoknak. Ennek keretében ellenőrizzük, hogy a helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzat és a helyi önkormányzat együttműködésének szabályozása, a működési feltételek biztosítása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak; a felek együttműködése megfelelt-e a megállapodásban foglaltaknak, biztosították-e a gazdálkodási feladatok szabályszerű ellátását; a feladatalapú támogatás felhasználása, elszámolása az előírásoknak megfelelő volt-e; a helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzat feladatellátása összhangban volt-e a vonatkozó jogszabályi előírásokkal.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A „helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok” gyűjtőfogalom, magában foglalja mind a települési kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok, mind pedig a területi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok teljes körét. Gazdálkodásukra és támogatási rendszerükre vonatkozó jogszabályok a 2010-2011. években jelentős változásokon mentek át. A nemzetiségek helyzete, támogatása mind hazai, mind európai uniós szinten kiemelt figyelmet kap napjainkban. A települési kisebbségi önkormányzatok gazdálkodását, költségvetési támogatásának felhasználását az ÁSZ utoljára a 2006. évben vizsgálta. A területi kisebbségi önkormányzatokat az ÁSZ még nem ellenőrizte.

Az ellenőrzés során nagy hangsúlyt helyezünk a feladatalapú támogatások felhasználása szabályszerűségének ellenőrzésére. A helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok által igénybe vehető állami támogatások körén belül a feladatalapú támogatás az egyetlen forrásszabályozási eszköz a jogalkotó kezében, amellyel közvetlenül, csak a helyi kisebbségi önkormányzatok kisebbségi/nemzetiségi feladatellátásra fordított kiadásait tudja befolyásolni.

Az ellenőrzés eredményeként a helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok és a székhely helyi önkormányzatok együttműködésének tapasztalatai, a jó gyakorlatok bemutatása nagy érdeklődésre tarthat számot. Az ellenőrzés eredményei a jogalkotót az elfogadott új jogszabályok „finomításában” segíthetik.